

Tiedote
Julkaisuvapaa 13.3.2003

Vihreän eduskuntaryhmän vpj. Anni Sinnemäki
Eurooppalaisena toimintapäivänä GATS-palvelukauppasopimusta vastaan:

**Eduskunnan vaadittava selvityksiä GATS-sopimuksen vaikutuksista
GATS-neuvottelut muodostavat uhan peruspalveluille**

WTO:n palvelukauppaneuvottelut ovat edenneet ratkaisevaan vaiheeseen: EU:n alustava palvelukauppatarjous esitetään WTO:ssa 31.3. mennessä. GATS-sopimuksen yhteiskunnalliset vaikutukset ovat huomattavia, sillä sopimus tähtää asteittaiseen palvelujen kaupan vapauttamiseen maailmanlaajuisesti. Kuitenkin sekä GATS-sopimuksen tähänastisia että uusien sidontojen mukanaan tuomia vaikutuksia on tutkittu erittäin vähän. Kansanedustaja Sinnemäen mukaan seuraavan eduskunnan tulisikin vaatia selvityksiä GATS-sopimuksen yhteiskunnallisista vaikutuksista. Tällaisten selvitysten tekoon velvoittavat myös YK:n elinten kannanotot.

Suomella on usean YK:n ihmisoikeuselimen mukaan WTO:ta koskien velvollisuus ottaa kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet huomioon kansainvälisen talouspolitiikan valmistelussa ja toimeenpanossa. Esimerkiksi YK:n ihmisoikeuskomissaarin mukaan on yksittäisten valtioiden tehtävä arvioida koko GATS-sopimusta ja sen tähänastisia vaikutuksia vahvoin empirisiin todisteisiin perustuvasti, ennen kuin mitään uusia liberalisointivaatimuksia voidaan tehdä. Eduskunnan tehtävä olisikin valvoa, etteivät GATS-neuvottelujen pyynnöt tai tarjoukset heikennä ihmisoikeuksien toteutumista Suomessa tai muualla maailmassa. Tähän saakka tätä tehtävää on toteutettu vain näennäisesti, sillä todellisiin selvityksiin GATS-sopimuksen vaikutuksista ei ole ryhdytty.

Tänään 13.3.2003 vietetään GATS:n vastaista toimintapäivää ympäri Eurooppaa. Kansalaisten huoli GATS-sopimuksen vaikutuksista on ymmärrettävä ja aiheellinen. GATS-sopimus on hyvin monitulkintainen siltä osin, mitä tarkoitetaan palveluilla, julkisilla palveluilla ja jäsenvaltioiden oikeudella säädellä palvelualoja kansallisten lähtökohtien pohjalta. Selvää sen sijaan on, että peräkkäisten GATS-neuvottelukierrosten kautta on tarkoitus edetä kaiken kattavaan palvelusektorin vapauttamiseen, kattaahan sopimus käytännössä kaikki kuviteltavissa olevat palvelualat. Vaikka esimerkiksi koulutussektori ja muut hyvinvointivaltion peruspilarit kyettäisiin tällä neuvottelukierroksella säilyttämään liberalisointivelvoitteiden ulkopuolella, tulee paine niiden mukaan ottamiseksi mitä todennäköisimmin vahvistumaan tulevaisuudessa.

Sinnemäki jätti valtioneuvostolle 18. helmikuuta kirjallisen kysymyksen koskien GATS-neuvottelujen seuraamista. Ulkomaankauppaministeri Vilén on vastannut kysymykseen 7.3.2003. Kysymyksessään Sinnemäki esitti, että hallituksen tuottamat muistiot eivät ole olleet riittäviä tiedonlähteitä koskien GATS-neuvotteluja, vaan eduskunnalla olisi tullut olla mahdollisuus perehtyä yksityiskohtaisesti EU:n komission esittämiin ja saamiin tarjouksiin ja pyyntöihin.

Lisätietoja: Anni Sinnemäki p. 050-511 3166, anni.sinnemaki@eduskunta.fi